

ÎNCHEIERE

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Valeriu Zaltur și reprezentantul acestuia, avocatul Eduard Gherman,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Elena Zaltur împotriva lui Valeriu Zaltur cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Valeriu Zaltur și a fost menținută hotărârea din 27 mai 2019 a Judecătoria Strășeni, sediul central,

constată:

La 03 septembrie 2018 Elena Zaltur a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Zaltur cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în anul 2001 a înregistrat căsătoria cu pârâtul, iar din căsătorie au doi copii minori, xxxx și yyyy, care se află la întreținerea și educația sa.

A menționat că, la 08 decembrie 2009 căsătoria între ei a fost desfăcută și a fost stabilit domiciliul copiilor minori cu ea.

A susținut că, din momentul desfacerii căsătoriei pârâtul nu acordă nici un ajutor material și financiar pentru întreținerea copiilor minori.

A considerat că, conform art. 74 din Codul familiei, pârâtul este obligat să-și întrețină copiii minori.

A solicitat încasarea de la pârât a pensiei de întreținere a copiilor minori, xxxx și yyyy, în sumă de 2000 de lei lunar pentru fiecare, din momentul depunerii prezentei cereri până la atingerea majoratului de către copii.

Prin hotărârea din 27 mai 2019 a Judecătoria Strășeni, sediul central acțiunea depusă de către Elena Zaltur a fost admisă parțial și au fost încasate de la Valeriu

Zaltur în beneficiul Elenei Zaltur pensia de întreținere a copiilor minori, xxxx și yyyy, în sumă de 800 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 03 septembrie 2018 până la atingerea majoratului de către copii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Valeriu Zaltur și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel, făcând trimitere la art. 74, 75 alin. (1) și 76 alin. (1) din Codul familiei, a concluzionat că, este justificată și întemeiată pretenția înaintată de către Elena Zaltur cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Totodată, instanța de apel a reținut că, la materialele cauzei lipsesc confirmări a faptului că, Valeriu Zaltur este angajat în câmpul muncii și ar dispune de venituri regulate și din acest considerent, a considerat corectă concluzia de a dispune încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime fixă.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, conform informației Biroului Național de Statistică, media lunară a minimumului de existență pentru primul semestru al anului 2018 pentru un copil în vârstă de la 7 pînă la 17 ani constituie 2045,40 de lei.

În același context, instanța de apel a accentuat că, conform certificatului nr.2019/22.317 din 28 ianuarie 2019, eliberat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni, Valeriu Zaltur se află la evidența CTAS Strășeni din 24 martie 1998 și beneficiază de alocații lunare pentru persoanele cu dizabilități în mărime de 717,50 de lei și suport financiar în mărime de 120 de lei.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, suma de 800 de lei lunar pentru întreținerea fiecărui copil minor, stabilită de prima instanță, este o sumă reală, rezonabilă, reieșind din actele prezentate la materialele cauzei.

La 24 februarie 2020 Valeriu Zaltur și reprezentantul acestuia, avocatul Eduard Gherman au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale, deoarece instanțele judecătorești au examinat superficial și subiectiv acest litigiu, au ignorat în totalitate probele prezentate în sprijinul obiecțiilor avute de intimată și nu au dorit să pătrundă în esența litigiului, iar în consecință au admis o încălcare esențială a normelor de drept material.

Au menționat că, în pct. 2 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 15 aprilie 2013, modificată prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 16 octombrie 2017, privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei este indicat că, la primirea cererii de chemare în judecată cu privire la încasarea pensiei de întreținere, judecătorul urmează să verifice dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. La cererea de chemare în judecată urmează a fi anexate certificatul de aflare a copilului la întreținerea

reclamantului, date cu privire la locul de muncă și salariul (veniturile) pârâtului, alte date importante pentru soluționarea cauzei.

Au susținut că, la primirea prezentei cereri de chemare în judecată, instanța de judecată a avut obligația de a verifica dacă această cerere întrunește toate exigențele prevăzute de lege, inclusiv dacă la cererea dată au fost anexate dovada de aflare a copiilor minori la întreținerea intimatei, datele cu privire la locul de muncă și salariul/veniturile recurentului și alte date importante pentru soluționarea cauzei, cum ar fi: dacă recurentul este în țară și nu necesită a fi anunțat în căutare, dacă recurentul nu suferă de o boală gravă incurabilă, dacă recurentul nu este persoană cu dezabilități, etc., însă instanța de judecată nu a dorit să clarifice aceste circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei.

Au afirmat că, chiar dacă nu a fost prezentată hotărârea judecătorească, din care ar rezulta că, căsătoria între recurent și intimată a fost desfăcută pe cale judecătorească și din care ar fi fost util de aflat dacă, în raport cu copiii minori, a fost sau nu a fost stabilit domiciliul lor cu unul din părinte, instanțele judecătorești s-au limitat doar la acceptarea din partea intimatei a copiei buletinului său de identitate, a copiei certificatului de divorț D-IV nr. 0539756 din 10 mai 2016, a copiei certificatelor de naștere ale copiilor minori, a copiei contractului de asistență juridică din 03 septembrie 2018 și a bonul de plată seria PT nr. 393784 din 03 septembrie 2018, iar din partea recurentului – a scrisorii Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni nr. 150 din 21 ianuarie 2019, a certificatului nr.2019/22/317 din 28 ianuarie 2018, eliberat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni, scrisoarea Consiliului național pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă de pe lângă MSMPS nr. Z-86/19 din 25 februarie 2019, cu anexe și scrisoarea Primăria s. Căpriana, r-nul Strășeni nr. 12 din 01 aprilie 2019.

Au relevat că, prima instanță a ținut cont doar de înscrisurile prezentate de către intimată, iar înscrisurile prezentate de către recurent le-a ignorat eu vehemență și în mod nejustificat, chiar dacă aceste înscrisuri au fost eliberate la cerere de reprezentanți ai autorităților publice ale statului de nivelul I și II și prezintă informații veridice privind situația recurentului, care deține gradul 2 de invaliditate, din copilărie (grad accentuat), este declarat inapt de muncă și are o alocație lunară în mărime de doar 717,50 de lei și un suport financiar în mărime de 120 de lei, iar gradul de invaliditate este fără termen.

Au invocat că, în afară de alocație și suportul financiar primite lunar de la stat în mărime totală de 837,50 de lei, recurentul nu are alte surse de venit și în mod real nu are posibilitate să achite pensia de întreținere a celor doi copii minori.

Au declarat că, în speța dată urmau să fie aplicate prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei și stabilită pensia de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 cotă-parte din toate veniturile recurentului (alocația de dezabilitate și suportul financiar primit de la stat),

Au notat că, instanțele judecătorești au interpretat în mod eronat prevederile art. 76 alin. (1) din Codul familiei, deoarece aceste prevederi legale se aplică în cazul când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și sau alte venituri, total sau

parțial, în natură ori nu are un salariu și sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți.

Au specificat că, recurentul are venit, iar acest venit îl obține dintr-o singură sursă - de la stat, în calitate de alocație de dezabilitate (717,50 de lei) și suportul financiar (120 de lei), sumă de bani primită lunar, în mod regulat și nefluctuabil.

Au relatat că, încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din forma de venit enunțată este posibilă, nu prezintă dificultăți și nu poate să lezeze în mod substanțial interesele intimatei și/sau a acestor doi copii minori.

Au menționat că, instanțele judecătorești au încălcat dreptul recurentului la un proces echitabil, drept prevăzut la art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Au susținut că, instanțele judecătorești au lăsat fără nici o apreciere un șir de înscrisuri prezentate de către recurent în sprijinul poziției sale și și-au întemeiat concluziile în exclusivitate pe afirmațiile declarative ale intimatei.

Au afirmat că, instanța de apel și-a depășit atribuțiile și din oficiu a administrat o probă în interesul intimatei, deoarece la materialele cauzei nu se află un certificat eliberat de către Biroul Național de Statistică privind media lunară a minimumului de existență pentru primul semestru al anului 2018 pentru un copil în vârstă de la 7 până la 17 ani, or, prin aceasta a fost încălcat principiul egalității armelor părților în proces, dreptul la un proces echitabil și dreptul la un recurs efectiv al părții pârâte.

Prin referința depusă la 04 mai 2020 Elena Zaltur, reprezentată de către avocatul Liliana Panuș, a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârilor judecătorești.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia contestată în adresa părților la 15 ianuarie 2020 (f. d. 118).

Astfel, recursul declarat de către Valeriu Zaltur și reprezentantul acestuia, avocatul Eduard Gherman la 24 februarie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Valeriu Zaltur și reprezentantul acestuia, avocatul Eduard Gherman nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Valeriu Zaltur și reprezentantul acestuia, avocatul Eduard Gherman, asemenea aspecte nu se regăsesc.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție mai relevă că, nu poate fi reținut argumentul invocat de către recurent precum că, instanțele judecătorești, la examinarea cauzei, nu au dat apreciere scrisorii Consiliului național pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. Z-86/19 din 25 februarie 2019, din care rezultă că, el deține gradul de invaliditate II, cauza invalidității – din copilărie, inapt de muncă, invaliditatea stabilită fără termen, deoarece acest înscris nu a fost prezentat nici în primă instanță și nici în instanța de apel.

Prin urmare, recurentul nu este lipsit de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, în dependență de starea materială existentă.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Valeriu Zaltur și reprezentantul acestuia, avocatul Eduard Gherman ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Valeriu Zaltur și reprezentantul acestuia, avocatul Eduard Gherman se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic